

СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ, МЕТОДИКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

©2017 ДЗЮБЕНКО О. М.

УДК 657.62: 630*67

Дзюбенко О. М. Стан організації, методики та інформаційного забезпечення економічного аналізу фінансового потенціалу лісогосподарських підприємств

Метою статті є дослідження стану організації, методики та інформаційного забезпечення економічного аналізу фінансового потенціалу лісогосподарських підприємств. Визначено, що фінансовий потенціал лісогосподарського підприємства є особливим об'єктом управління та економічного аналізу. Проведено тестування установчих документів та внутрішніх регламентів підприємств з метою визначення особливостей організації діяльності та управління лісогосподарськими підприємствами. Тестування фінансового плану досліджуваних підприємств свідчить про фрагментарність економічного аналізу фінансового потенціалу. Проведено аналіз показників щодо фінансового потенціалу лісогосподарських підприємств, що містяться у фінансових планах. Встановлено, що структуру фінансового плану лісогосподарських підприємств можна представити у вигляді такої структури показників: формування фінансових результатів; розрахунки з бюджетом; рух грошових коштів; капітальні інвестиції; коефіцієнтний аналіз; інформація до фінансового плану.

Ключові слова: фінансовий потенціал, економічний аналіз, інформаційне забезпечення, організація діяльності, лісогосподарські підприємства, фінансовий план.

Табл.: 3. **Бібл.:** 9.

Дзюбенко Олег Миколайович – здобувач кафедри обліку та аудиту, Житомирський державний технологічний університет (вул. Чуднівська, 103, Житомир, 10005, Україна)

УДК 657.62: 630*67

Дзюбенко О. Н. Состояние организации, методики и информационного обеспечения экономического анализа финансового потенциала лесохозяйственных предприятий

Целью статьи является исследование состояния организации, методики и информационного обеспечения экономического анализа финансового потенциала лесохозяйственных предприятий. Определено, что финансовый потенциал лесохозяйственного предприятия является объектом управления и экономического анализа. Проведено тестирование учредительных документов и внутренних регламентов предприятий для определения особенностей организации деятельности и управления лесохозяйственными предприятиями. Тестирование финансового плана исследуемых предприятий свидетельствует о фрагментарности экономического анализа финансового потенциала. Проведен анализ показателей по финансовому потенциалу лесохозяйственных предприятий, содержащихся в финансовых планах. Установлено, что структуру финансового плана лесохозяйственных предприятий можно представить в виде следующей структуры показателей: формирование финансовых результатов; расчеты с бюджетом; движение денежных средств; капитальные инвестиции; коэффициентный анализ; информация финансового плана.

Ключевые слова: финансовый потенциал, экономический анализ, информационное обеспечение, организация деятельности, лесохозяйственные предприятия, финансовый план.

Табл.: 3. **Библ.:** 9.

Дзюбенко Олег Николаевич – соискатель кафедры учета и аудита, Житомирский государственный технологический университет (ул. Чудновская, 103, Житомир, 10005, Украина)

UDC 657.62: 630*67

Dzyubenko O. M. The Status of Organization, Methodology, and Information Support of Economic Analysis of the Financial Potential of Forestry Enterprises

The article is aimed at researching the status of organization, methodology, and information support of economic analysis of the financial potential of forestry enterprises. It is determined that the financial potential of forestry enterprise is the object of management and economic analysis. Founding documents and internal regulations of enterprises were tested to determine particularities of the organization of activity and management of forestry enterprises. The testing of financial plan of the researched enterprises testifies to fragmentation of economic analysis of financial potential. The analysis of indicators by the financial potential of forestry enterprises, contained in the financial plans, was carried out. It has been determined that the structure of financial plan of forestry enterprises can be represented as the following structure of indicators: formation of financial results; settlements of budgetary payments; movement of monetary means; capital investments; coefficient analysis; financial plan information.

Keywords: financial potential, economic analysis, information support, organization of activities, forestry enterprises, financial plan.

Tbl.: 3. **Bibl.:** 9.

Dzyubenko Oleg M. – Applicant of the Department of Accounting and Auditing, Zhytomyr State Technological University (103 Chudnivska Str., Zhytomyr, 10005, Ukraine)

Лісогосподарські підприємства є особливою складовою національної економіки та системи природокористування. Від ефективності їх функціонування залежить як економічна складова розвитку держави, так і екологічна. Зокрема в умовах переходу до сталого розвитку держави, відповідно до затвердженої стратегії, є потреба в організації ефективної системи управління господарською діяльністю підприємств лісового господарства. Економічний аналіз є системою оцінки причинно-наслідкових зв'язків фінансово-економічного стану підприємства. З даного приводу Олійник О. В. зазначає, що «будучи багатогранною на-

укою, цільовим спрямуванням економічного аналізу є дослідження різноманітних економічних явищ та процесів, причинно-наслідкових зв'язків та чинників їх розвитку, формування адекватної методології їх вивчення задля отримання нового якісно змістовного знання, що зумовлює необхідність виділення певних видів, напрямів економічного аналізу, обґрунтування їх класифікації» [5, с. 89].

Мних Є. В. досить чітко визначив місце економічного аналізу в управлінні господарською діяльністю: «Найбільш ефективний вплив на зміну і розвиток економічних явищ та процесів в умовах демократизації сис-

тем управління і менеджменту буде досягтися у тому випадку, коли будуть виваженими та всесторонньо обґрунтованими і переконливими їх регулятори. Системні аналітичні обґрунтування кількісного та якісного виміру їх дієвості у конкретному економічному середовищі є необхідною і достатньою умовою впровадження і поширення. Сукупність такого аналітичного інструментарію не регламентується, проте переконливість його дії у гармонізації суспільних, корпоративних та особистих інтересів є незаперечною» [4, с. 172].

Фінансовий потенціал лісгосподарського підприємства є особовим об'єктом як управління, так і економічного аналізу. Залежно від стану фінансового потенціалу лісгосподарського підприємства будуть прийматися відповідні управлінські рішення, що визначатиме стратегію розвитку підприємства й, відповідно, ефективність використання природних ресурсів. Варто зауважити, що результативні показники економічного аналізу фінансового потенціалу лісгосподарського підприємства є залежними як від прийнятих управлінських рішень, так і від діючої системи законодавства щодо лісових ресурсів в державі. Зокрема, вагоме значення на показники фінансового потенціалу чинять обмежувальні заходи, такі як мораторій на вивіз лісу за кордон.

Становлення національної школи економічного аналізу в Україні асоціюється з ученими, які присвятили проблемам економічного аналізу свої наукові здобутки. Зокрема: Є. В. Мних «Методологія та організація комплексного економічного аналізу ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів в промисловості» (1991 р.), І. Д. Фаріон «Аналіз ефективності використання виробничого потенціалу в умовах переходу до ринкової економіки» (1992 р.), А. С. Лісецький «Проблеми підвищення економічної ефективності промислового птахівництва (інформаційно-аналітичний аспект)» (1992 р.), В. К. Савчук «Аналіз господарської діяльності сільськогосподарських підприємств» (1996 р.), І. Д. Лазаришин «Економічний аналіз: теорія, методологія, практика» (2006 р.), О. В. Олійник «Розвиток економічного аналізу в умовах інституційних змін: теорія, методологія, організація» (2009 р.), О. А. Зоріна «Економічний аналіз діяльності акціонерних товариств в контексті сучасної теорії олігополії» (2012 р.), Л. О. Примостка «Аналіз банківської діяльності: теорія і практика» (2001 р.), І. М. Парасій-Вергуненко «Стратегічний аналіз в банках: методологія та практика» (2009 р.), Т. М. Ковальчук «Оперативний економічний аналіз: теорія, методологія, організація» (2004 р.), О. М. Галенко «Фінансовий аналіз діяльності підприємств з метою упередження банкрутства: теорія і методологія» (2009 р.). У цих працях учені розвинули теоретичні та організаційно-методологічні положення економічного аналізу та розробили методику економічного аналізу окремих об'єктів управління господарською діяльністю підприємств різних галузей національної економіки.

Питання фінансового аналізу в контексті аналітичної оцінки фінансового потенціалу суб'єктів господарювання розглядали Селезньова Н. Н., Іонова А. Ф.;

Макар'єва В. І., Андрєєва Л. В.; Філімоненко О. С., Цал-Цалко Ю. С.; Савіцька Г. В.; Абрютіна М. С., Грачова А. В.; Бочаров В. В.; Артеменко В. Г., Беллендир М. В.; Баканов М. І., Шеремет А. Д.; Шинасі Г.; Мішкін Ф.; Сайфулін Р. С.; Кизим М. О., Забродський В. А., Зінченко В. А., Копчак Ю. С.; Рубін Ю. Б., Солдаткін В. І.; Мамонтова Н. А.; Докієнко Л. М.

Метою статті є дослідження стану організації, методики та інформаційного забезпечення економічного аналізу фінансового потенціалу лісгосподарських підприємств.

Важливою складовою оцінки системи управління лісгосподарським підприємством є їх вплив на позитивну динаміку фінансового потенціалу в системі ефективності господарської діяльності. Це обумовлює потребу в обґрунтуванні кожного управлінського рішення з позиції окремих складових управління фінансовим потенціалом підприємства. Особливістю лісгосподарських підприємств є те, що основним інвестором і власником бізнесу є держава. З одного боку, це відкидає завдання підвищення інвестиційної привабливості, проте, з іншого – фінансовий потенціал лісгосподарського підприємства є вкрай важливим з позиції формування державного бюджету. У даному контексті погоджуємося з такою тезою: «Незалежно від своїх розмірів будь-який бізнес може бути описаний як система фінансових відносин і руху грошових коштів, що приводиться в дію управлінськими рішеннями. Ця концепція набула особливого значення в 1990-ті рр., коли створення додаткової вартості (бізнесу) стало першочерговим завданням менеджменту, необхідність вирішення якої стала дуже гострою. Її рішення вимагає створення такої певної схеми руху грошових коштів, яка гарантувала б результати, що перевищують очікування інвестора. Якщо це вдається, то правильно вибудована система бізнесу з плином часу сама почне виробляти такі потоки і продовжить підтримувати їх у майбутньому» [9].

Тобто головним інвестором лісгосподарського підприємства є держава, а тому менеджмент такого суб'єкта господарювання повинен забезпечити такий рівень фінансового потенціалу, що перевищить очікування інвестора. Система управління лісгосподарським підприємством для забезпечення зазначеного має бути відповідним чином забезпечена інформацією. «Для прийняття найбільш ефективних управлінських рішень, спрямованих на поліпшення фінансового стану підприємства, необхідна відповідна інформаційна база. Цією інформаційною базою повинні виступати результати комплексного аналізу та цільового прогнозування фінансового стану підприємства, що дозволяють визначити шляхи його поліпшення. При цьому комплексний аналіз фінансового стану підприємств має враховувати їх галузеву специфіку як з позиції відбору показників, які використовуються в процесі аналізу фінансового стану, так і з позиції розробки нормативної бази відібраних показників. Особливу увагу в ході аналізу необхідно звернути на оцінку інтенсивності використання основних засобів та запасів того чи іншого промислового підприємства й ефективності його поточної діяльності [8,

с. 4]. Підбір показників та формування їх нормативного значення є вкрай важливим при оцінці фінансового потенціалу лісгосподарського підприємства, адже, з одного боку, є потреба в забезпеченні відповідного рівня фінансового потенціалу, а з іншого – збереження навколишнього середовища, зокрема природних ресурсів, – лісових ресурсів держави.

Таким чином, система економічного аналізу лісгосподарського підприємства формує інформаційний простір управління фінансовим потенціалом. Базуючись на даних бухгалтерського обліку та зовнішнього середовища, достовірність яких підтверджена аудитом, аналітичні процедури формують комплекс причинно-наслідкових зв'язків у розрізі окремих складових фінансового потенціалу та дозволяють приймати ефективні управлінські рішення.

Система нормативно-правового регулювання системи економічного аналізу фінансового стану підприємств, на відміну від бухгалтерського обліку, не передбачає цілісної структури нормативно-правових положень. Відповідно, оцінка фінансового потенціалу будь-якого підприємства, у тому числі й лісгосподарського, визначається на запит користувача. Лише окремі аспекти методик визначені нормативними актами, зокрема: 1. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організації [2]; 2. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств і організацій [3]; 3. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації [6]; 4. Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків [7].

У більшості випадків запропоновані державою методичні положення мають фрагментарну спрямованість, зокрема: для оцінки рівня платоспроможності та банкрутства, для цілей приватизації, для оцінки кредитоспроможності. Зауважимо, що в цілях кредитування банки та небанківські фінансово-кредитні установи розробляють власні методики, які базуються як на даних фінансової звітності, так і іншій внутрішній або зовнішній інформації про господарську діяльність підприємства.

Зважаючи на зазначене, держава не регламентує організаційно-методологічні положення економічного аналізу фінансового потенціалу лісгосподарських підприємств, як і інших державних і комерційних підприємств. Це обумовлює потребу в оцінці сучасних методик економічного аналізу фінансового потенціалу суб'єктів господарювання різних галузей та розширення тих, які нормативно закріплені. Для оцінки методик економічного аналізу фінансового потенціалу вивчимо наукову та навчальну літературу та внутрішні положення вітчизняних підприємств щодо економічного аналізу господарської діяльності.

Для забезпечення комплексності дослідження проблем економічного аналізу фінансового потенціалу лісгосподарських підприємств є потреба в оцінці сучасного стану його організації та методики та напрямів застосування його результатів менеджментом конкрет-

них підприємств. Це дозволить виявити критичні точки формування аналітичного інструментарію та напрями організації економічного аналізу фінансового потенціалу на лісгосподарських підприємствах для цілей управління як окремим суб'єктом господарювання, так галуззю в цілому.

Особливе значення економічного аналізу в управлінні фінансовим потенціалом лісгосподарських підприємств полягає в тому, що дана інформаційна система управління дозволяє оцінити причинно-наслідкові зв'язки. «Господарська діяльність сучасних підприємств являє собою сукупність виробничої, торговельної, фінансової та інших видів діяльності. Її результати залежать від комплексного впливу економічних, техніко-технологічних, соціальних, екологічних та інших процесів, що знаходяться в різному ступені зв'язку між собою і підсумковими показниками. Розкрити причини і умови, які породжують ці взаємозв'язки, їх взаємодію і спрямованість можливо тільки за допомогою комплексного аналізу господарської діяльності. Саме він здатний забезпечити належну ефективність управлінських рішень» [1, с. 45].

Для визначення особливостей організації діяльності та управління лісгосподарськими підприємствами проведемо тестування установчих документів та внутрішніх регламентів підприємств. У контексті тестування є потреба в ідентифікації видів діяльності, організації системи управління та економічного аналізу, структури інформаційного забезпечення економічного аналізу фінансового потенціалу та сукупності аналітичних показників, які розраховуються на підприємстві. Результати проведеного тестування представлено в *табл. 1*.

Аналізуючи результати тестування, можна констатувати таке:

– *установчі документи підприємств лісового господарства передбачають 6 видів діяльності*, зокрема лісництво та інша діяльність в лісовому господарстві (ДП «Малинське лісове господарство», ДП «Народицьке спеціалізоване лісове господарство», ДП «Новоград-Волинське дослідне лісомисливське господарство», ДП «Житомирське лісове господарство»); лісозаготівлі (усі досліджувані лісгосподарські підприємства); переробна промисловість (усі досліджувані лісгосподарські підприємства); відтворення рослин (декоративні цілі) (ДП «Народицьке спеціалізоване лісове господарство», ДП «Новоград-Волинське дослідне лісомисливське господарство»); змішане сільське господарство (ДП «Народицьке спеціалізоване лісове господарство», ДП «Новоград-Волинське дослідне лісомисливське господарство»); мисливство, використання та відтворення тварин (ДП «Народицьке спеціалізоване лісове господарство», ДП «Новоград-Волинське дослідне лісомисливське господарство»); роздрібна торгівля (ДП «Коростишівське лісове господарство»); надання інших послуг (ДП «Малинське лісове господарство», ДП «Новоград-Волинське дослідне лісомисливське господарство», ДП «Житомирське лісове господарство»). Ідентифікація зазначених властивостей діяльності лісгосподарських підприємств визначає порядок застосування аналітич-

Тестування системи управління та економічного аналізу фінансового потенціалу лісгосподарських підприємств

Питання / відповідь	Підприємства				
	Малинське ЛГ	Народицьке СЛГ	Новоград-Волинське ДЛМГ	Житомирське ЛГ	Коростишівське ЛГ
1. Види діяльності, передбаченні установчими документами					
1.1. Лісництво та інша діяльність в лісовому господарстві	X	X	X	X	
1.2. Лісозаготівлі	X	X	X	X	X
1.3. Переробна промисловість	X	X	X	X	X
1.4. Відтворення рослин (декоративні цілі)		X	X		
1.5. Змішане сільське господарство		X	X		
1.4. Мисливство, використання та відтворення тварин		X	X		
1.5. Роздрібна торгівля					X
1.6. Надання інших послуг	X		X	X	
2. Аналітична робота покладена у функціональні обов'язки:					
2.1. Заступника директора з економічних питань	X	X	X	X	X
2.2. Головного бухгалтера					
2.3. Бухгалтера	X	X			X
2.4. Економіста	X	X	X	X	X
2.5. Аналітика					
3. Для розрахунку показників фінансового потенціалу та їх прогнозування інформаційним джерелом є:					
3.1. Фінансова звітність	X	X	X	X	X
3.2. Фінансовий план підприємства	X	X	X	X	X
3.3. Внутрішня (управлінська) звітність		X			
4. Аналітична робота на підприємстві ведеться з метою:					
4.1. Задоволення вимоги користувача					
4.2. Оцінки виконання показників фінансового плану	X	X	X	X	X
5. Результуючим документом аналітичних розрахунків є:					
5.1. Звіт аналітика					
5.2. Звіт про виконання фінансового плану	X	X	X	X	X

них процедур для оцінки фінансового потенціалу в розрізах різних видів рентабельності підприємства;

– організація аналітичної роботи на підприємствах лісового господарства не регламентується ні внутрішніми, ні зовнішніми галузевими регламентами. Лише окремі показники розраховуються при складанні та аналізі виконання фінансового плану підприємства. Окремі аналітичні функції передбаченні в посадових інструкціях заступника директора з економічних питань та економіста. Деякі питання аналітичного супроводу вирішуються бухгалтером, зокрема на ДП «Малинське лісове господарство», ДП «Народицьке спеціалізоване лісове господарство», ДП «Коростишівське лісове господарство». Така ситуація значно знижує ефективність аналітичної роботи, що відображається на якості аналітичної інформації й, відповідно, дієвості управлінських рішень;

– інформаційним джерелом економічного аналізу фінансового потенціалу лісгосподарського підприємства на більшості досліджуваних підприємств є фінансова звітність та фінансовий план підприємства. Лише на ДП «Народицьке спеціалізоване лісове господарство» використовуються окремі форми управлінської звітності. Відповідно, результативним документом здійснення аналітичних розрахунків є Звіт про виконання фінансового плану підприємства;

– основною метою здійснення аналітичних процедур на підприємствах лісового господарства є складання звітної форми – звіту про виконання фінансового плану підприємства.

Із зазначеного можна зробити висновок про відсутність дієвої системи економічного аналізу в управлінні лісгосподарським підприємством. Відповідно, оцінка фінансового потенціалу здійснюється фрагмен-

тарно та не дає можливості в комплексі підійти до проблем забезпечення стабільного розвитку підприємств, їх прибутковості та доцільності перебування в державній власності.

Про фрагментарність економічного аналізу фінансового потенціалу вказують і результати тестування фінансового плану досліджуваних підприємств.

Проаналізувавши діючий підхід до методичного забезпечення економічного аналізу фінансового потенціалу лісгосподарських підприємств, можна констатувати, що всі аналітичні процедури спрямовані лише на виконання вимог нормативно-правових актів, зокрема формування фінансового плану. Показниками, які розраховуються, є такі: коефіцієнт фінансової неза-

лежності; співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості; рентабельність активів; рентабельність реалізованої продукції за прибутком від реалізації; рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком; коефіцієнт реінвестування.

Показники, що розраховуються для оцінки господарської діяльності лісгосподарських підприємств, не повною мірою відображають фінансовий потенціал підприємства підприємств галузі. Сформована таким чином аналітична інформація має фрагментарний характер і, відповідно, не дозволяє приймати ефективні управлінські рішення. У табл. 2 представлено інформацію зі звітів про виконання фінансового плану лісгосподарських підприємств у частині показників економічного аналізу.

Таблиця 2

Результати здійснення аналітичних показників щодо фінансового потенціалу лісгосподарських підприємств, що містяться у фінансових планах

Аналітичний показник	Період			
	Факт наростаючим підсумком з початку року		Звітний період (2-й квартал 2016 р.)	
	2015 р.	2016 р.	План	Факт
ДП «Малинське лісове господарство»				
ДП «Народицьке спеціалізоване лісове господарство»				
Валова рентабельність				
Рентабельність активів	24,3	10,6	11,1	10,6
Рентабельність власного капіталу	37,1	16,0	17,1	16,0
Рентабельність діяльності	6,2	2,4	2,7	2,4
Коефіцієнт фінансової стійкості	1,9	1,9	1,8	1,9
Коефіцієнт поточної ліквідності	-	-	-	-
ДП «Новоград-Волинське дослідне лісомисливське господарство»				
Валова рентабельність	25,3	25,7	22,0	25,7
Рентабельність активів	21,2	9,9	17,1	9,9
Рентабельність власного капіталу	30,4	14,9	25,6	14,9
Рентабельність діяльності	7,7	3,3	2,8	3,3
Коефіцієнт фінансової стійкості	2,3	2,0	2,0	2,0
Коефіцієнт поточної ліквідності	2,4	2,1	1,0	2,1
ДП «Житомирське лісове господарство»				
Валова рентабельність				
Рентабельність активів	18,8	5,8	3,4	5,8
Рентабельність власного капіталу	23,9	7,7	4,3	7,7
Рентабельність діяльності	8,5	2,4	1,5	2,4
Коефіцієнт фінансової стійкості	3,7	3,0	3,7	3,0
Коефіцієнт поточної ліквідності	-	-	-	-
ДП «Коростишівське лісове господарство»				
Валова рентабельність	43,2	41,6	39,1	41,6
Рентабельність активів	6,5	8,0	11,6	8,0
Рентабельність власного капіталу	16,3	23,4	17,3	23,4
Рентабельність діяльності	1,7	2,4	2,5	2,4
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,7	0,5	2,0	0,5
Коефіцієнт поточної ліквідності	0,8	0,9	1,3	0,9

Наступною складовою вивчення сучасного стану економічного аналізу фінансового потенціалу є встановлення специфіки інформаційного забезпечення. Основним джерелом економічного аналізу є система бух-

галтерського обліку. Для формування можливості застосування аналітичних процедур оцінки фінансового потенціалу лісгосподарського підприємства використовуються показники фінансової звітності (табл. 3).

Таблиця 3

Фінансова звітність як інформаційне джерело економічного аналізу фінансового потенціалу лісгосподарських підприємств

Аналітичний показник	Об'єкт обліку	Інформаційне джерело
1	2	3
Фінансова стійкість		
Власні обігові кошти	Власний капітал + Довгострокові зобов'язання	1495 Ф. 1. + 1595 Ф. 1
	Необоротні активи	1095 Ф. 1
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	Власні обігові кошти	1495 + 1595 – 1095 Ф. 1
	Оборотні активи	1195 Ф. 1
Маневреність робочого капіталу	Запаси – сума рядків активу	1101 + 1102 + 1103 + 1104 Ф. 1
	Власні обігові кошти	1495 + 1595 – 1095 Ф. 1
Маневреність власних обігових коштів	Грошові кошти	1165 Ф. 1
	Власні обігові кошти	1495 + 1595 – 1095 Ф. 1
Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів	Власні обігові кошти	1495 + 1595 – 1095 Ф. 1
	Запаси	1101 + 1102 + 1103 + 1104 Ф. 1
Коефіцієнт покриття запасів	Власні обігові кошти + Короткострокові зобов'язання	1495 + 1595 – 1095 Ф. 1 + 1600 + 1605 + 1615 + 1635 Ф. 1
	Запаси	1101 + 1102 + 1103 + 1104 Ф. 1
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії)	Власний капітал	1145 Ф. 1
	Сума пасивів	1900 Ф. 1
Ліквідність		
Коефіцієнт ліквідності поточної (покриття)	Оборотні активи	1195 Ф. 1
	Поточні зобов'язання	1695 Ф. 1
Коефіцієнт ліквідності швидкої	Оборотні активи – Запаси	1120 + ... 1165 + 1190 Ф. 1 – 1100 Ф. 1
	Поточні зобов'язання	1695 Ф. 1
Коефіцієнт ліквідності абсолютної	Грошові активи	1160 + 1165 Ф. 1
	Поточні зобов'язання	1695 Ф. 1
Співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості	Дебіторська заборгованість	1120 + 1125 + 1135 + 1130 + 1140 + 1145 + 1155 Ф. 1
	Кредиторська заборгованість	1605 + 1615 + 1635 + 1620 + 1650 + 1630 + 1640 + 1645 Ф. 1
Ділова активність		
Оборотність активів	Виручка (Чистий дохід)	2000 Ф. 2
	Середньорічна сума активів поточного та попереднього років	1300 Ф. 1 з. п. + 1300 Ф. 1 п. п.
Фондовіддача	Виручка (Чистий дохід)	2000 Ф. 2
	Середньорічна сума вартості основних засобів поточного та попереднього років	1010 Ф. 1 поточного року + рядок 1010 Ф. 1 попереднього року
Коефіцієнт оборотності обігових коштів (обороту)	Виручка (Чистий дохід)	2000 Ф. 2
	Середньорічна сума оборотних активів поточного та попереднього років	1195 Ф. 1 з. п. + 1195 Ф. 1 п. п.
Період одного обороту обігових коштів (днів)	Період	360 днів
	Коефіцієнт оборотності обігових коштів	2000 Ф. 2 / (1195 Ф. 1 з. п. + 1195 Ф. 1 п. п.)

1	2	3
Коефіцієнт оборотності запасів (оборотів)	Собівартість	2050 Ф. 2
	Середньорічна сума запасів поточного та попереднього років	1101 Ф. 1 з. п. + 1101 Ф. 1 п. п. + 1102 Ф. 1 з. п. + 1102 Ф. 1 п. п. + 1103 Ф. 1 з. п. + 1103 Ф. 1 п. п. + 1104 Ф. 1 з. п. + 1104 Ф. 1 п. п.
Період одного обороту запасів (днів)	Період	360 днів
	Коефіцієнт оборотності запасів	
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (оборотів)	Виручка (Чистий дохід)	2000 Ф. 2
	Сума середньорічної дебіторської заборгованості за поточний та попередній роки	1040 Ф. 1 з. п. + 1040 Ф. 1 п. п. + 1120 Ф. 1 з. п. + 1120 Ф. 1 п. п. + 1125 Ф. 1 з. п. + 1125 Ф. 1 п. п. + 1135 Ф. 1 з. п. + 1135 Ф. 1 п. п. + 1130 Ф. 1 з. п. + 1130 Ф. 1 п. п. + 1140 Ф. 1 з. п. + 1140 Ф. 1 п. п. + 1155 Ф. 1 з. п. + 1155 Ф. 1 п. п.
Період погашення дебіторської заборгованості (днів)	Період	360 днів
	Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості відношення чистого доходу від реалізації продукції до суми середньорічної дебіторської заборгованості за поточний та попередній роки	
Коефіцієнт оборотності готової продукції (оборотів)	Виручка (Чистий дохід)	2000 Ф. 2
	Сума середньорічної готової продукції за поточний і попередній роки	1103 Ф. 1 з. п. + 1103 Ф. 1 п. п.
Період погашення кредиторської заборгованості (днів)	Сума забезпечень заборгованостей поточного та попереднього років	1605 Ф. 1 з. п. + 1605 Ф. 1 п. п. + 1615 Ф. 1 з. п. + 1615 Ф. 1 п. п. + 1645 Ф. 1 з. п. + 1645 п. п.
	Собівартість продукції	2050 Ф. 2
Коефіцієнт оборотності власного капіталу (оборотів)	Виручка(Чистий дохід)	2000 Ф. 2
	Сума власного капіталу	1495 Ф. 2 з. п. + 1495 Ф. 2 п. п.
Рентабельність		
Рентабельність активів за чистим прибутком	Чистий прибуток	2350 Ф. 2
	Середньорічна вартість активів	1300 Ф. 1 з. п. + 1300 Ф. 1 п. п.
Рентабельність власного капіталу	Чистий прибуток	2350 Ф. 2
	Середньорічна вартість власного капіталу	1495 Ф. 2 з. п. + 1495 Ф. 2 п. п.
Рентабельність виробничих фондів	Чистий прибуток	2350 Ф. 2
	Середньорічна сума ОЗ	1010 Ф. 1 з. п. + 1010 Ф. 1 п. п.
Рентабельність реалізованої продукції за прибутком від операційної діяльності	Фінансовий результат від операційної діяльності	2190 Ф. 2
	Чистий дохід від реалізації продукції	2000 Ф. 2
Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком	Чистий прибуток	2350 Ф. 2
	Чистий дохід від реалізації продукції	2000 Ф. 2
Коефіцієнт реінвестування	Резервний капітал і нерозподілений прибуток/збиток	1415 + 1420 Ф. 2 з. п. + 1415 + 1420 Ф. 2 на початок року
	Чистий прибуток	2350 Ф. 2
Коефіцієнт стійкості економічного зростання	Резервний капітал і нерозподілений прибуток/збиток	1415 + 1420 Ф. 2 з. п. + 1415 + 1420 Ф. 2 п. п.
	Власний капітал	1495 Ф. 2
Період окупності капіталу	Рентабельність активів за чистим прибутком	2350 Ф. 2 / 1300 Ф. 1 з. п. + 1300 Ф. 1 п. п.
Період окупності власного капіталу	Рентабельність власного капіталу	2350 Ф. 2 / 1495 Ф. 2 з. п. + 1495 Ф. 2 п. п.

Для прогнозування показників фінансового потенціалу підприємства є потреба у використанні фінансового плану лісгосподарських підприємств та звіту про виконання фінансового плану. Загалом структуру фінансового плану лісгосподарських підприємств можна представити у вигляді такої структури показників: формування фінансових результатів; розрахунки з бюджетом; рух грошових коштів; капітальні інвестиції; коефіцієнтний аналіз; інформація до фінансового плану.

Усі показники у звіті про виконання фінансового плану представлені в розрізі: факт за наростаючим підсумком з початку року та за звітний період. Відповідальність за інформацію, що міститься у звіті про виконання фінансового плану, покладається на керівника підприємства.

ВИСНОВКИ

Таким чином, на основі проведеного дослідження нами встановлено критичні точки розвитку організації та методики економічного аналізу фінансового потенціалу, а саме: фрагментарність використання процедур економічного аналізу, що не дає можливість оцінити фінансовий потенціал та всі фактори впливу на його стану. Обґрунтовано специфіку управління лісгосподарською галуззю на прикладі Житомирської області, що дозволило оцінити напрями розвитку організації економічного аналізу лісгосподарських підприємств. Здійснено оцінку інформаційного забезпечення економічного аналізу фінансового потенціалу. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Латыпова О. В.** Экономико-экологический анализ деятельности предприятия: теория, методология, методика и организация: дис. ... док. экон. наук: 08.00.12. М., 2005. 298 с.
2. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: затверджена наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.1998 р. № 37. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98>
3. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств і організацій: затверджена наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 21.03.1999 р. № 37. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97>
4. **Мних Є. В.** Аналітичне забезпечення регулювання економічних процесів. *Вісник Чернігівського державного технологічного університету*. 2013. № 3. С. 168–173.
5. **Олійник О. В.** Формування моделі систематизації видів та напрямів економічного аналізу. *Вісник Житомирського державного технологічного університету*. 2009. № 2. С. 89–96.
6. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації: затверджене наказом Міністерства фінансів та Фонду державного майна України від 26.01.2001 р. № 49/121. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>
7. Положення про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат за кредитними операціями банків: затверджене постановою Правління НБУ від 06.07.2000 р. № 279. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0474-00>
8. **Решетникова О. Е.** Развитие теоретико-методических основ анализа и прогнозирования финансового состояния

промышленного предприятия: дис. ... канд. экон. наук: 08.00.12. Екатеринбург, 2012. 169 с.

9. **Хелферт Э.** Техника финансового анализа/пер. с англ. под ред. Л. П. Бельх. 10-е изд., перераб. и доп. СПб.: Питер, 2003. 640 с.

Науковий керівник – Євдокимов В. В., доктор економічних наук, професор, ректор Житомирського державного технологічного університету

REFERENCES

- Khelfert, E. *Tekhnika finansovogo analiza* [The technique of financial analysis]. St. Petersburg: Piter, 2003.
- [Legal Act of Ukraine] (1998). <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98>
- [Legal Act of Ukraine] (1999). <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97>
- [Legal Act of Ukraine] (2000). <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0474-00>
- [Legal Act of Ukraine] (2001). <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>
- Latypova, O. V. "Ekonomiko-ekologicheskii analiz deyatelnosti predpriyatiya: teoriya, metodologiya, metodika i organizatsiya" [Economic and ecological analysis of the enterprise: theory, methodology, methodology and organization]: *dis. ... dokt. ekon. nauk: 08.00.12*, 2005.
- Mnykh, Ye. V. "Analitichne zabezpechennia rehuliuвання ekonomichnykh protsesiv" [Analytical support for the regulation of economic processes]. *Visnyk Chernihivskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu*, no. 3 (2013): 168-173.
- Oliinyk, O. V. "Formuvannya modeli systematyzatsii vydiv ta napriamiv ekonomichnoho analizu" [Formation of the model of systematization of types and directions of economic analysis]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu*, no. 2 (2009): 89-96.
- Reshetnikova, O. Ye. "Razvitiye teoretiko-metodicheskikh osnov analiza i prognozirovaniya finansovogo sostoyaniya promyshlennogo predpriyatiya" [Development of theoretical and methodological bases for analysis and forecasting of the financial condition of an industrial enterprise]: *dis. ... kand. ekon. nauk: 08.00.12*, 2012.